

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETAS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2026-06- Nr. 141-P-17
Vilnius

2. SVARSTYTA. 2026 m. gegužės 15 d. valstybinio audito išvada Nr. FAE-2 ir ataskaita Nr. FAE-2 „2025 metų valstybės ataskaitų rinkinio finansinio audito rezultatai“.

<...>

NUTARTA:

Dėl Lietuvos šaulių sąjungai skiriamo valstybės finansavimo:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos šaulių sąjungai iš Krašto apsaugos ministerijos asignavimų skiriamas valstybės finansavimas kasmet nuosekliai didėja (2025 m. skirta 20,7 mln. Eur, 2026 m. planuojama skirti 24,2 mln. Eur, 2027 m. – 31,7 mln. Eur, 2028 m. – 41,6 mln. Eur), įvertinus Valstybės kontrolės 2026 m. gegužės 15 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. FAE-2 „2025 metų valstybės ataskaitų rinkinio finansinio audito rezultatai“ (toliau – Ataskaita) nurodytus trūkumus dėl nepakankamų kontrolės procedūrų Lietuvos šaulių sąjungai skiriamų valstybės biudžeto lėšų panaudojimo ir viešųjų pirkimų srityse, taip pat atsižvelgiant į Audito komiteto posėdyje Krašto apsaugos ministerijos pristatytą šiems trūkumams šalinti skirtą priemonių planą, viena iš kurių – galimas Lietuvos šaulių sąjungos juridinio statuso keitimas, *prašyti* Vyriausybės kartu su Krašto apsaugos ir Finansų ministerijomis įvertinti galimybę priskirti Lietuvos šaulių sąjungą viešojo sektoriaus subjektams, kuriems yra taikytini detalesni atskaitomybės, vidaus kontrolės, korupcijos prevencijos reikalavimai, nei valdžios sektoriui nepriskiriamiems subjektams, ir inicijuoti Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo ir (ar) kitų teisės aktų pakeitimus.

2. Įvertinus Audito komiteto posėdyje Krašto apsaugos ministerijos pristatytą planą apie numatomas ir jau įgyvendinamas priemones, skirtas Ataskaitoje nustatytiems trūkumams šalinti (peržiūrimas ir vertinamas Lietuvos šaulių sąjungos finansavimo modelis, siekiant užtikrinti jo tvarumą, skaidrumą bei atitikti viešųjų finansų valdymo principams; rengiami Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos šaulių sąjungos 2026 m. biudžeto lėšų naudojimo sutarties pakeitimai, numatant papildomus šiai asociacijai skiriamų viešųjų finansų panaudojimo kontrolės ir atskaitomybės mechanizmus; stiprinamas Krašto apsaugos ministerijos vaidmuo, vertinant tokių lėšų panaudojimo pagrįstumą, efektyvumą ir rezultatyvumą bei vykdant viešųjų pirkimų priežiūrą; kt.), siekiant vykdyti tolesnę šio klausimo parlamentinę kontrolę, *prašyti* Krašto apsaugos ministerijos informuoti Audito komitetą apie tokių priemonių įgyvendinimą.

Dėl nespacializuoto pacientų pavėžėjimo paslaugos:

3. Atsižvelgiant į Ataskaitoje nurodytus trūkumus dėl Greitosios medicinos pagalbos tarnybos (toliau – Tarnyba) teikiamos valstybės lygmens nespacializuoto pacientų pavėžėjimo paslaugos kainos pagrįstumo, susijusius su tais atvejais, kai šią paslaugą teikia pati Tarnyba (nėra aišku, ar į sveikatos apsaugos ministro patvirtintą įkainį įtrauktos su tokios paslaugos organizavimu susijusios sąnaudos, ar teikiant šią paslaugą Tarnybos patirtos netiesioginės išlaidos nėra kompensuojamos du kartus; kt.), siekiant užtikrinti, kad šios valstybės biudžeto lėšomis

apmokamos paslaugos finansavimas būtų ekonomiškai pagrįstas ir skaidrus, o jos įkainis būtų nustatomas atsižvelgiant į faktines Tarnybos patiriamas su šios paslaugos teikimu susijusias sąnaudas, *prašyti* Sveikatos apsaugos ministerijos parengti šios paslaugos įkainio apskaičiavimo metodiką, kurioje būtų nustatyti vieningi kainodaros principai, objektyvūs sąnaudų paskirstymo kriterijai, paslaugos teikimo specifiką atspindintys kintamieji, įkainio peržiūros ir jo taikymo kontrolės mechanizmas.

4. Atsižvelgiant į Ataskaitoje nurodytus trūkumus dėl Tarnybos teikiamos valstybės lygmens nespecializuoto pacientų pavėžėjimo paslaugos kainos pagrįstumo, susijusius su tais atvejais, kai šią paslaugą Tarnyba teikia pasitelkdama kitus subjektus viešųjų pirkimų būdu (t. y. nustatyta ypač brangaus ir neracionalaus šios paslaugos teikimo atveju, kai pagal pateiktą užsakymą pavežti pacientą nedidelį atstumą tos pačios ar gretimos savivaldybės ribose vežėjas vyksta iš kitos, nutolusios savivaldybės, kirsdamas didžiąją dalį šalies teritorijos), taip pat atsižvelgiant į savivaldybių artumą gyventojams ir geresnes galimybes organizuoti paslaugas pagal vietos bendruomenių poreikius bei siekiant racionalaus viešųjų finansų naudojimo, *prašyti* Sveikatos apsaugos ministerijos apsvarstyti galimybę decentralizuoti šios paslaugos teikimo viešųjų pirkimų būdu modelį, suteikiant savivaldybėms teisę savarankiškai organizuoti ir teikti šią paslaugą savo teritorijoje, kartu įvertinant galimus papildomo (tikslinio) finansavimo mechanizmus.

5. Atsižvelgiant į Pacientų pavėžėjimo paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos apraše, patvirtintame Vyriausybės 2022 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1196, pateiktą nespecializuoto pacientų pavėžėjimo paslaugos rūšių sąrašą, kuriame didžioji jų dalis priskirta valstybės lygmeniui, įtraukiant ir tas, kurių priskyrimas valstybės lygmeniui neatitinka Sveikatos sistemos įstatymo 51¹ straipsnyje įtvirtinto pavėžėjimo paslaugos priskyrimo valstybės ir savivaldybių lygmenims reglamentavimo, ir nepagrįstai susiaurina Vietos savivaldos įstatyme nustatytą savivaldybių funkcijų apimtį, *prašyti* Sveikatos apsaugos ministerijos sistemiškai įvertinti nespecializuoto pacientų pavėžėjimo paslaugos apimtį, įskaitant jos paskirstymą valstybės ir savivaldybių lygmenims.

Dėl kraujo ir jo komponentų kainų:

6. Įvertinus Ataskaitoje nurodytus trūkumus, susijusius su pagal asmens sveikatos priežiūros ir valstybinių kraujo donorystės įstaigų sudarytas sutartis išigyjamų kraujo ir jo komponentų kainodara (nuo 2009 m. neperžiūrėtos taikomos kraujo ir jo komponentų didžiausios leistinos kainos; taikomos skirtingos kainos už tuos pačius kraujo komponentus; prekiaujama tokiais kraujo komponentais, kurių kainos nėra patvirtintos; kt.), *prašyti* Sveikatos apsaugos ministerijos peržiūrėti sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-1127 nustatytas kraujo ir jo komponentų didžiausias leistinas kainas, įvertinant poreikį atnaujinti tokių produktų sąrašą ir jų kainas, taip pat užtikrinti periodinį tokių kainų peržiūrėjimą ir jų taikymo kontrolės mechanizmą, ir, atlikus tokį vertinimą bei nustatčius poreikį, parengti nurodyto sveikatos apsaugos ministro įsakymo ir (ar) kitų teisės aktų pakeitimus.

Dėl mineralinių ir kitų žemės gelmių išteklių:

7. Įvertinus tai, kad su žemės gelmių išteklių gavyba ir naudojimu susijusios atsakomybės, įskaitant kontrolės funkcijas, yra išskaidytos tarp kelių institucijų – Lietuvos geologijos tarnybos ir Aplinkos apsaugos departamento, dėl ko kyla rizika, jog šios srities priežiūra vykdoma fragmentiškai, trūksta vieningo sprendimų priėmimo ir efektyvios kontrolės, taip pat gali būti neužtikrinama tinkama valstybės, kaip šio turto savininkės, interesų apsauga, *raginti* Vyriausybę apsvarstyti galimybę paskirti vieną instituciją šio valstybės turto patikėtine, aiškiai apibrėžiant jos

kompetenciją, teises ir pareigas, atsakomybę bei atskaitomybę, siekiant užtikrinti darnią, nuoseklią ir centralizuotą valstybinę priežiūrą.

8. Atsižvelgiant į tai, kad angliavandenilių išteklių mokesčio tarifai nėra peržiūrėti nuo 2015 m., o mokesčio už naudingąsias iškasenas tarifai – nuo 2018 m., kai tuo tarpu per šį laikotarpį šio valstybės turto pardavimo rinkoje kainos yra reikšmingai išaugusios, dėl ko kyla pagrįstų abejonių, ar valstybės gaunamos pajamos yra pakankamai susietos su aktualia šių išteklių ekonomine verte ir užtikrina sąžiningą bei efektyvų šio turto naudojimą, *prašyti* Vyriausybės užtikrinti reguliarią šių mokesčių tarifų peržiūrą, kuri būtų atliekama ne rečiau kaip kas 3 metus.

9. Siekiant užtikrinti duomenų apie mineralinius ir kitus žemės gelmių išteklius patikimumą, tikslumą ir išsamumą, kuris yra būtinas racionaliam, tvariam ir skaidriam jų naudojimui, *raginti* Vyriausybę modernizuoti šių išteklių apskaitos sistemą, sukuriant bei įdiegiant pažangius, skaitmenizuotus išteklių gavybos apskaitos įrankius, kurie užtikrintų automatizuotą duomenų rinkimą, perdavimą bei sisteminimą, kas kartu sudarytų sąlygas tikslesniam mokėtinų valstybei mokesčių apskaičiavimui už išgaunamus išteklius bei rizikų, susijusių su galimais pažeidimais ar duomenų netikslumais, mažinimui.

10. Atsižvelgiant į Ataskaitoje nurodytus eilę metų besitęsiančius trūkumus, susijusius su Lietuvos geologijos tarnybos vedama mineralinių išteklių apskaita (nėra patikimų duomenų apie neatsinaujinančių mineralinių išteklių kiekius, neteisingai apskaičiuojamos visų mineralinių išteklių sąlyginės vertės, neteisingai taisomos praėjusių laikotarpių klaidos), kurie riboja galimybes pagrįstai vertinti šio valstybės turto pokyčius, naudojimą ir išsaugojimą, *prašyti* Vyriausybės imtis neatidėliotinių veiksmų, siekiant užtikrinti, kad šioje institucijoje būtų sukurta teisės aktų reikalavimus atitinkanti apskaitos ir vidaus kontrolės sistema, užtikrinanti, kad apskaitoje būtų naudojami teisingi ir išsamūs duomenys, kurie kartu būtų suderinti tarp visų susijusių institucijų (t. y. Lietuvos geologijos tarnybos, Aplinkos apsaugos departamento ir Valstybinės mokesčių inspekcijos).

Dėl Audito komiteto teiktų rekomendacijų įgyvendinimo:

11. Atsižvelgiant į Ataskaitoje nurodytus besikartojančius trūkumus, susijusius su miško žemės ir medynų, muziejinių vertybių, Lietuvos kalėjimų tarnybos turto bei ES fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis finansuojamiems projektams skiriamų asignavimų apskaita, dėl kurių Audito komitetas, svarstydamas 2024 m. valstybės metinių ataskaitų rinkinio audito rezultatus, 2025 m. birželio 4 d. protokoliniu nutarimu Nr. [141-P-15](#) jau yra pateikęs atitinkamas rekomendacijas Aplinkos, Kultūros, Teisingumo ir Finansų ministerijoms, *raginti* šias ministerijas nuosekliai tęsti nurodytame protokoliniame nutarime pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą.

12. Prašyti 1–10 punktuose nurodytų institucijų iki 2026 m. spalio 9 d. informuoti Audito komitetą apie šių punktų įgyvendinimo eigą, atliktus ir (ar) planuojamus atlikti veiksmus.

Pritarta bendru sutarimu (už – 7, prieš – 0, susilaikė – 0).

Posėdžio pirmininkas

Artūras Skardžius

Posėdžio sekretorė

Neringa Gedrimė